

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Agent of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

WIRTSCHAFTS-TREND ZEITSCHRIFTEN-VERGLAS GMBH protiv AUSTIJE

(članak 10.)

Presuda od 27. listopada 2005. godine

ČINJENICE

Podnositelj Wirtschafts-Trend Zeitschriften-Verglas Gmbh je tvrtka sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Beču, vlasnik tjednika Profil.

U studenom 1998. godine Profil je objavio kritiku knjige pod nazivom "Antifin kompleks" koju je napisao član Europskog Parlamenta i član Austrijske slobodne stranke. Članak je kritizirao autora knjige zbog njegovog odnosa prema Jörgu Haideru, bivšem predsjedniku Austrijske slobodne stranke, jer je u knjizi ispričavao "njegovo omalovažavanje koncentracijskih logora kao kažnjivih logora".

Slijedećeg mjeseca g. Haider je podnio uspješnu tužbu za naknadu štete protiv Wirtschafts-Trend Zeitschriften-Verglas u skladu za Zakonom o medijima. U srpnju 1999. godine regionalni sud (Wiener Neustadt Regional Court) naredio je tvrtki podnositelja da g. Haideru plati 50,000 ATS na ime naknade štete te troškove postupka. Također, odredio je da navedeno izdanje časopisa bude povučeno i naredio tvrtki objavu rečene presude.

U svom obrazloženju, Sud je naveo da su riječi g. Haidera izvučene iz konteksta i da je članak odavao utisak da je g. Haider umanjio veličinu zločina koji su počinjeni u koncentracijskim logorima koristeći izraz kažnjivički logori, čime je povrijeđen članak 3g i 3h Zakona o zabrani nacionalnog socijalizma (National Socialism Prohibition Act). Podnositelj se neuspješno žalio.

POSTUPAK I SASTAV SUDA

Zahtjev podnositelja, upućen dana 8. svibnja 2000. godine proglašen je dopuštenim dana 22. lipnja 2004. godine.

PRIGOVOR

Tvrtka podnositelja žalila se da je sudska odluka kojom se određuje i plaćanje naknade štete, objava presude i povlačenje navedenog izdanja Profila, povrijedila pravo na slobodu izražavanja kako je to zajamčeno člankom 10. Konvencije.

ODLUKA SUDA

Članak 10.

Sud nije bio uvjeren argumentima domaćeg suda da je izjava u članku koja se odnosi na omalovažavanje koncentracijskih logora približna optuživanju g. Haidera za kazneno ponašanje suprotno Zakon o zabrani nacionalnog socijalizma. Sud je utvrdio da je zaključak donekle preširok, budući da su standardi za procjenu nečijeg političkog mišljenja prilično različiti od standarda za procjenu optuženikove odgovornosti prema kaznenom pravu.

Sud se složio sa strankama da je relevantna izjava bila vrijednosni sud. Međutim, stranke se nisu složile oko toga je li podnositelj osigurao dovoljnu činjeničnu osnovu za svoje navode. U tom smislu, Sud je naglasio da je nužnost iznošenja činjenica na kojima se temelje vrijednosni sudovi manje stroga kad su te činjenice već poznate široj javnosti. Utvrdio je da se korištenje pojma "kažnjenički logori", koji implicira da su ljudi ondje zadržani jer su počinili kažnjiva djela, može osnovano kritizirati kao omalovažavanje koncentracijskih logora ukoliko taj pojam koristi netko čija je dvosmislenost o nacističkom razdoblju široko poznata. Nesporna činjenica da je g. Haider koristio pojam kaznenog logora umjesto koncentracijskog logora dovoljna je za činjeničnu osnovu podnositeljeve izjave, koja stoga nije bila prekoračena uzimajući u obzir navedene okolnosti.

Sud je ponovio da su granice prihvatljive kritike puno šire u odnosu na političare nego u odnosu na privatne osobe. G. Haider je bio vodeći političar koji je već godinama poznat po svojim dvosmislenim izjavama o nacionalističkom režimu i Drugom svjetskom ratu, čime se izložio žestokoj kritici u Austriji ali i na europskom nivou.

Kao zaključak, Sud je utvrdio da razlozi dobiveni od domaćih sudova nisu relevantni i dovoljni da bi opravdali miješanje. Štoviše, Sud je naglasio da je podnositelj bio obvezan ne samo platiti naknadu štete g. Haideru i objaviti presudu o svojoj krivnji, već su sudovi naredili i povlačenje izdanja Profila, što predstavlja teške i ograničavajuće mjere i disproporcionalno miješanje.

Slijedom rečenog, miješanje kojem prigovara podnositelj nije bilo "neophodno u demokratskom društvu u smislu članka 10. stavka 2. Konvencije.

Sud je zaključio da je utvrđenje povrede prava samo po sebi dovoljna naknada za nematerijalnu štetu koju je pretrpjela tvrtka podnositelja u smislu članka 41., te dodijelio 9,103.02 EUR za materijalnu štetu i 5,364.60 za izdatke i troškove postupka.